

FARSUND KOMMUNE

Arkivsaknr:	2013/639
Arkivkode:	V62
Saksbehandler:	Aud Irene Vatland

Saksgang

Landbruksutvalget

Saksnr

Møtedato

Uttalelse til forslag om innskrenkninger i odelskretsen og endringer i reglene om odelsfrigjøring i odelsloven - fra Farsund kommune

Administrasjonens forslag til vedtak:

Farsund kommune, landbruksutvalget, viser til vurdering under som kommunens uttalelse til forslagene om endring av odelsloven.

Link til høringsnotat:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/horinger/horingsdokumenter/2013/hoyring-av-forslag-om-innskrenkingar-i-o.html?id=712489>

Saksutredning:

I høringsbrev og høringsnotat datert 23.01.2013 – kjentgjort for kommunen først den 14.02.2013 på grunn av feil med utsending – foreslås to endringer i odelsloven:

Forslag om innskrenkning i odelsretten.

Regjeringen legger til grunn at det er viktig for landbruket å beholde odelsretten for å sikre stabilitet i ei næring som ellers er utsatt for ytre påvirkninger som virker i motsatt retning. Odelsretten bidrar til ei mer langsiktig forvaltning av landbrukseiendommer ved at bøndene ser investeringer i et perspektiv over flere generasjoner. Loven er også viktig for å utvikle kjønnsmessig likestilling i landbruket.

Når det fremmes endringsforslag er dette en erkjennelse av at det fortsatt hefter visse uheldige sider ved odelsretten. Blant annet er kretsen av odelsrettshavere i dag er så stor at denne i visse tilfeller kan være et hinder for et velfungerende marked for omsetting av landbrukseiendommer.

Det foreslås derfor innskrenkning av odelsretten slik at kun etterkommere av odlaren får odelsrett dersom noen av foreldrene har eid eiendommen med odel. I tillegg foreslås unntak for barnebarn av siste eier.

Forslaget begrunnes med at det ikke fremstår som rimelig at odelsberettigede med fjern tilknytning til eiendommen skal kunne kreve eiendommen løst på odel når familien har valgt å selge den til en utenfor odelskretsen.

De som i dag kan bygge odelsrett på at en onkel eller ei tante har eid eiendommen med odel har gjennomgående en mer perifer tilknytning til eiendommen og sjelden en posisjon

som gjør at vedkommende kan basere framtida på å skulle overta eiendommen og livnære seg som gardbruker.

Forslag om oppheving av odelslovens §31 om odelsfrigjøring.

Ved kjøp av tilleggsjord med odel kan kjøper i dag søke om odelsfrigjøring etter §31 for å unngå krav om odelsløsning. Antall søknader er få og sakene er svært ressurskrevende.

Det pekes på at reglene i odelslovens §20-20c kan avhjelpe eier som vil selge til noen utenfor odelskretsen et stykke på vei. Reglene gir mulighet for forhåndsavklaring av om noen vil bruke løsningsretten dersom eier vil selge til noen uten odelsrett eller med dårligere odelsrett.

Dersom innskrenkningen av odelskretsen vedtas vil i tillegg §31 få mindre å si fordi det blir færre odelsberettigede.

Det foreslås derfor å oppheve odelslovens §31 om odelsfrigjøring ved overtakelse av tilleggsjord til landbrukseiendom.

Forslaget begrunnes med at oppheving av anledningen til å kreve odelsfrigjøring etter §31 vil gi et klarere rettsforhold og være førende for å bruke reglene i lovens §20-20c for å avklare krav om odelsløsning ved salg. I tillegg vil opphevingen også gi odelsrettshavere større sikkerhet for odelsretten de har.

Vurdering:

Innskrenkning i odelsretten.

Forslaget om innskrenkning i odelskretsen støttes. Vi mener begrenset odelskrets vil øke bevisstheten blant odelsrettshaverne og bidra til økt langsiktighet i forvaltningen av landbrukseiendommer.

Endringen vil medføre at de som har sterkest tilknytning til landbrukseiendommen beholder retten til å overta og at det samtidig blir lettere for andre, ikke odelsrettshavere, å slippe til når eier ønsker å selge.

Endringen vil på denne måten bidra til at de som er mest interessert får slippe til.

Oppheving av §31 om odelsfrigjøring.

Forslaget om å oppheve odelslovens §31 støttes også.

Klargjøring av rettsforhold og regelforenkling vurderes i dette tilfellet positivt.

Opphevingen av §31 forutsetter at forslaget om innskrenkning av odelskretsen vedtas.

Blir ikke innskrenkingen i odelskretsen vedtatt må bestemmelsen om odelsfrigjøring bestå.

Kopi til:

Fylkesmannens Landbruksavdeling, Serviceboks 513, 4605 KRISTIANSAND